

УДК 338.1

Аналіз проблеми молодіжного безробіття

Манжелій Д. В.

Студентка факультету економіки і права ХНЕУ ім. С.Кузнеця

Ринкові перетворення в Україні супроводжуються багатьма відчутними соціально-економічними наслідками для суспільства, в тому числі й безробіттям населення. Безробіття молоді на сьогоднішній день є дуже актуальною проблемою. Щорічно на ринок праці виходить велика кількість випускників шкіл, професійно-технічних та вищих навчальних закладів. Юнакам і дівчатам після закінчення навчання, як правило, дуже важко влаштуватися на роботу.

Проблема безробіття молоді є першочерговою серед економічних та соціальних проблем XXI століття, оскільки одним з визначних факторів економічного та соціального розвитку будь-якої країни є соціокультурне та професійне становлення саме молоді. В умовах ринкової економіки саме цей сегмент населення частіше стикається з проблемами працевлаштування. Особливо ситуація ускладнюється у періоди економічної та політичної нестабільності.

Дані Міжнародної організації праці свідчать про те, що проблема зайнятості та працевлаштування молоді набула глобальних масштабів. Незважаючи на поступове відновлення економіки, безробіття серед молодих людей продовжує зростати. Україна не є у цьому винятком, а соціально-економічні проблеми регіонів мають загрозливий характер і впливають на розвиток трудового потенціалу держави [1].

Слід зазначити, що наслідки молодіжного безробіття чинять велику загрозу добробуту держави. Економічними наслідками є зростання витрат

на допомогу по безробіттю; марне витрачання коштів державного бюджету на навчання спеціалістів, які потім не знаходять роботи; зростання обсягу витрат на допомогу по безробіттю; зниження рівня ВВП; зниження рівня життя населення даної категорії та ін [2].

В останні роки постійно збільшується рівень безробіття серед молоді, що пов'язано з економічною кризою, високим податковим тиском на підприємців з боку держави, загальним станом ринку праці, де кількість робочих місць постійно зменшується, відсутністю держзамовлень, активним розвитком тіньової економіки.

Молодіжне безробіття складніше та небезпечніше за доросле своїми наслідками. Молодь – дуже вразлива суспільна категорія. Не сформовані психічно, морально та соціально, молоді люди гірше пристосовуються до змін економіки, за відсутності можливості гідно забезпечити життя, здатні вдатися до злочинної діяльності або соціальних вибухів, наприклад, революцій чи повстань. Безробіття призводить до економічної та соціальної ізоляції, що поглиблює зневіру у суспільстві та справедливості. Така втрата віри у життя згубна для нашої держави.

У наш час посиленню напруги на українському молодіжному ринку праці сприяли такі фактори: криза в економіці, демографічний фактор, ліквідація робочих місць з менш жорсткими вимогами та створення нових – з більш жорсткими вимогами найму, перехід підприємств у руки приватних власників [3].

Із моменту виникнення пандемії COVID-19 трудову діяльність припинило понад 1/6 всіх молодих людей у світі, а у тих, хто продовжує працювати, обсяг робочого часу скоротився на 23%, повідомила МОП.

За інформацією, опублікованою у 4-му випуску бюлетеня «Вісник МОП: COVID-19 і сфера праці», наслідки пандемії для молоді є непропорційними, причому швидке та суттєве зростання безробіття, яке спостерігається з лютого, стосується більшою мірою молодих жінок, аніж молодих чоловіків.

Для молодих людей пандемія стала потрійним ударом. Вона не тільки позбавляє їх зайнятості, а й зриває навчання та професійну підготовку, а також створює серйозні перешкоди на шляху тих, хто збирається виходити на ринок праці або змінити роботу.

У 2019 безробіття серед молоді і без того склало 13,6%, перевищуючи аналогічний показник для будь-якої іншої категорії [4].

У світі нараховувалося приблизно 267 мільйонів молодих людей, які не працювали, не навчалися і не проходили професійну підготовку. Ті ж представники вікової категорії від 15 до 24 років, які мали роботу, частіше за інших займалися діяльністю, яка робила їх ще більш вразливими, а саме – погано оплачувана робота, неофіційна робота або в якості трудових мігрантів.

Високий рівень безробіття молодих людей висвітлює нестабільне становище економіки в країні й негативно позначається на соціально-економічній сфері життя. Безробіття супроводжується бідністю, зниженням рівня життя населення. До того ж, молодь, яка не може знайти роботу на Батьківщині, емігрує за кордон для пошуку гідного місця праці, що стає причиною відтоку робочої сили. Раніше праця за межами України була цілком реальною, проте сьогодні ця можливість не є доступною для всіх охочих. Нині, уряди іноземних країн, у яких значна частка українських заробітчан мала змогу працювати, забезпечують робочими місцями тільки своїх громадян. Тому число місць легального працевлаштування для іммігрантів зменшується.

Також безробіття серед людей у віці до 35 років привертає особливу увагу, адже молодь - майбутнє держави. Відсутність роботи стає приводом абортів, розлучень і зростання кількості дітей-сиріт. Також це спричиняє легковажне ставлення до освіти з боку молоді, тому роботодавцю складно знайти насправді високопрофесійного фахівця. Неможливо не зазначити й те, що більшість злочинів здійснюють молоді люди. Так, зростання рівня молодіжного безробіття призводить до погіршення криміногенної ситуації у країні. Потрібно також врахувати, що відсутність роботи провокує молодих людей до алкоголізму і наркоманії. Усі згадані фактори руйнують націю.

Отже, у сучасних складних умовах необхідно підтримувати ініціативу молоді щодо професійної підготовки та працевлаштування, заохочення її до активного пошуку роботи й отримання спеціальності або професії, що користується попитом на ринку праці. Необхідно негайно вирішувати проблему недостатньої зайнятості молоді: держава має

подбати про створення стабільності й захищеності для молоді; потрібно створити умови, що сприяють залученню й закріпленню молодих фахівців на виробництві; створити нові робочі місця; надати можливість студентам отримувати досвід роботи; належний рівень освіти; можливість реалізувати свої знання та вміння; розробити програми по вибору професій і включення молоді в трудову діяльність.

Список використаних джерел

1. Міжнародна організація праці. Молодіжне безробіття [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.ilo.org/global/topics/youthemployment/langen/index.htm>
2. Яценко Н.М., Попадюк О.О., Яковенко Я.Ю. Молодіжне безробіття в контексті національної економіки// Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 21–22 березня 2012 року. –Житомир: ПП «ДжіВіЕс», 2012. – 461 с.
3. Профспілка працівників освіти і науки України. Безробіття серед молоді у світі через пандемію. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://pon.org.ua/novyny/7938-bezrobttya-sered-molod-u-svt-cherez-pandemyu.htm>
4. Державна служба зайнятості - [Електронний ресурс] - Режим доступу : <http://www.dcz.gov.ua/>

